

אילן אלדר

חקר הלשון העברית
בימי הביניים
טקסטים ומחקרים

כרמל • ירושלים

תוכן העניינים

פתח דבר 9

חלק ראשון: תורת הקריאה במקרא

פרק 1: תורת הקריאה במקרא 13

נספח א: קדמותה של "קריאת ארץ-ישראל" 32

נספח ב: התהוות הבלשנות הערבית 38

פרק 2: כללי הניקוד של ספר 'הוריית הקורא' 45

פרק 3: מקורותיה של מחברת התיג'אן העברית מתימן 59

חלק שני: תורת הלשון העברית

פרק 4: הגלוסוגרפיה המקראית במזרח:

גלוסורים עבריים-ערביים מן הגניזה 75

נספח: ערכים לדוגמה 86

פרק 5: ביאורי-מילים אטימולוגיים במילונאות העברית ובפרשנות

המקראית של ימיהביניים 95

פרק 6: מושגים אחדים במשנתו הדקדוקית של רב סעדיה גאון לפי

'כתאב נחו אלעבראני' (תקציר הדקדוק לרס"ג) 105

פרק 7: אסכולת הדקדוק האנדלוסית: תקופת הראשית 125

פרק 8: התפתחות מושג השורש העברי 140

פרק 9: גלגולו של מושג "אנאסכן אללין"

("הנח הרפה") מספרד לארץ-ישראל 154

פרק 10: עיון לשוני בשקילה הכמותית נוסח ספרד 165

פרק 11: מהלך שבילי הדעת לר' משה קמחי:

דקדוק פדגוגי ראשון של העברית 174

פרק 12: שריד נוסף מן 'כתאב אלתדכיר ואלתאנית'

למשה הכהן אבן ג'יקטילה 182

פרק 13 : לשאלת זיקתו של חומר ילקוטי דקדוק הקריאה
לתורת הלשון 200

פרק 14 : האמנם נמצא בגניזה שריד מן החיבור
"ניקוד רב סעדיה" ? 216

פרק 15 : תיאור אווירוקינטי של תנועות 223

פרק 16 : ר' זלמן הענא, גדול מדקדקי העברית
בפתח העת החדשה 234

פרק 17 : Hebrew Philology between the East and Spain: The
Concept of Derivation as Case Study 251

רשימת המקורות שבהם התפרסמו הפרקים לראשונה 266

רשימת קיצורים ביבליוגרפיים 268

מפתח שמות ומקומות 287

מפתח מונחים 301